

PEP - 3

Psykoedukativ Profil – Tredje versionen

Barnets namn Justin

Flicka Pojke

Datum för rapport 23/06/09 Förälders namn _____

Instruktioner: Det här observationsformuläret innehåller följande fem delar: (1) Aktuella utvecklingsnivåer, (2) Diagnoser och grad av problem, (3) Problembeteenden, (4) Personlig ADL, (5) Adaptivt beteende. När du svarar på frågorna i det här formuläret välj det alternativ som enligt din bedömning passar bäst. En del av de frågor vi ställer kan vara svåra att svara på eftersom du kanske inte har tänkt på dem tidigare. Utgå i dina svar i så stor utsträckning som möjligt från dina senaste observationer av vad ditt barn kan göra.

1. Aktuella utvecklingsnivåer

Instruktioner: Jämför med barn utan svårigheter och problem och försök efter bästa förmåga bedöma den ålder som ditt barn fungerar på just nu inom områdena som tas upp nedan.

1. I jämförelse med förmågan att kommunicera (imitera ljud, babbelljud, följa instruktioner, tala med och förstå andra) hos normalutvecklade barn i samma ålder

fungerar mitt barn på cirka 2 års ålder.

2. I jämförelse med fin- och grovmotorisk förmåga (röra kroppen och hantera föremål med händerna) hos normalutvecklade barn i samma ålder

fungerar mitt barn på cirka 4 års ålder.

3. I jämförelse med social förmåga (tycka om att lyftas upp eller pratas med, samspele med andra, leka samspelekar, bli kompis och följa reglerna i spel och lekar) hos normalutvecklade barn i samma ålder

fungerar mitt barn på cirka _____ års ålder.

4. I jämförelse med ADL-förmåga (äta, dricka, klä på sig, tvätta sig och gå på toaletten) hos normalutvecklade barn i samma ålder

fungerar mitt barn på cirka _____ års ålder.

5. I jämförelse med tankeförmåga (lägga pussel, hitta gömda föremål och lösa problem) hos normalutvecklade barn i samma ålder

fungerar mitt barn på cirka 4 års ålder.

6. I jämförelse med den totala förmågan hos normalutvecklade barn i samma ålder (alla färdigheter)

fungerar mitt barn på cirka _____ års ålder.

2. Diagnoser och grad av problem

Instruktioner: Se diagnoserna nedan och kryssa i de som stämmer för ditt barn. Försök också bedöma i vilken grad du tycker diagnosen hindrar ditt barns utveckling.

	Diagnos			Grad av hinder		
	Stämmer	Stämmer inte	Vet inte	Låg	Måttlig	Hög
Språkstörning	X					X
Autism	X					X
Känslomässig störning		X		X		
Utvecklingsstörning	X				X	
Mental försening						
ADHD						
Aspergers syndrom		X		X		
Schizofreni						
Genomgripande störning i utvecklingen						
Retts syndrom						
Annat _____						

3. Problembeteenden

Instruktioner: De flesta barn har problembeteenden. Försök bedöma i vilken grad följande beteenden är ett problem för ditt barn genom att sätta ett kryss bredvid det påstående som bäst beskriver problemet.

1. Har svårt med ögonkontakt, ansiktsuttryck och kommunikativa gester.

___ inget problem måttligt problem ___ stort problem

2. Har försenat tal eller pratar inte.

___ inget problem ___ måttligt problem stort problem

3. Brukar ägna sig åt ett eller flera upprepande intressen, avvikande i intensitet eller ensidighet.

___ inget problem 1 måttligt problem ___ stort problem

4. Kan inte skapa kamratrelationer på ett sätt som är adekvat för åldern.

___ inget problem ___ måttligt problem stort problem

5. Har adekvat tal men kan inte ta initiativ till eller upprätthålla samtal med andra.

___ inget problem ___ måttligt problem stort problem

6. Insisterar på specifika upprepande, ickefunktionella rutiner eller ritualer.

2 inget problem ___ måttligt problem ___ stort problem

7. Tar inte spontant kontakt med andra för att dela upplevelsen i en omtyckt aktivitet eller riktar inte andras uppmärksamhet på något intressant eller egen prestation.

___ inget problem måttligt problem ___ stort problem

8. Pratar på ett upprepande eller udda sätt.

2 inget problem ___ måttligt problem ___ stort problem

9. Har upprepande motoriska beteenden som till exempel att vifta med händerna eller fingrarna eller göra vridande eller komplexa kroppsörelser.

___ inget problem måttligt problem ___ stort problem

10. Uttrycker inte egna känslor i samspel med andra eller reagerar inte på andras känslouttryck.

___ inget problem måttligt problem ___ stort problem

4. Personlig ADL

Instruktioner: Läs frågorna och sätt sedan ett kryss bredvid det påstående som bäst beskriver ditt barns aktuella beteende.

1. Tar ditt barn upp plockmat och tuggar och sväljer den under måltider eller mellanmål?
 Tar själv plockmat, tuggar och sväljer utan problem.
 Har problem med att ta plockmat själv eller att tugga och svälja mat.
 Tar inte plockmat själv eller tuggar och sväljer inte mat.
2. Kan ditt barn ta en mugg med en hand och dricka utan att spilla under måltider eller mellanmål?
 Dricker från mugg med en hand utan att spilla.
 Dricker ur mugg på ett fumligt sätt och spiller bara lite.
 Behöver hjälp för att dricka ur mugg.
3. Använder ditt barn sked och gaffel utan din hjälp under måltider eller mellanmål?
 Äter med gaffel och sked ordentligt och spiller bara lite.
 Äter med minst ett bestick med viss framgång.
 Äter inte med något bestick.
4. Kan ditt barn ta en liten bringare med något drickbart och hälla det i en mugg och spiller nästan inte alls under måltider och mellanmål?
 Häller det drickbara i en mugg och spiller nästan inte alls.
 Försöker hälla det drickbara i en mugg och spiller bara lite.
 Försöker inte eller spiller det drickbara överallt.
5. Kan ditt barn tvätta händer och ansikte efter måltider eller mellanmål?
 Tvättar händer och ansikte med tvål och vatten utan hjälp av en vuxen.
 Försöker tvätta händer och ansikte med hjälp av en vuxen.
 Försöker inte.
6. Kan ditt barn tvätta sig utan din hjälp?
 Tvättar sig själv i badet eller duschen utan hjälp av en vuxen.
 Försöker tvätta sig själv i badet eller duschen men behöver hjälp av en vuxen.
 Försöker inte.
7. Kan ditt barn borsta tänderna utan din hjälp efter måltid eller mellanmål?
 Borstar tänder utan hjälp av en vuxen.
 Försöker borsta tänder men behöver hjälp av en vuxen.
 Försöker inte borsta tänderna.
8. Kan ditt barn klä av sig utan din hjälp?
 Klär av sig helt själv utan hjälp av en vuxen.
 Försöker klä av sig själv men behöver viss hjälp av en vuxen.
 Behöver mycket hjälp av en vuxen för att klä av sig.

9. Kan ditt barn klä på sig själv helt och hållet och också knyta skorna utan din hjälp?
- Klär på sig helt och hållet själv och knyter också skorna utan hjälp av en vuxen.
- Försöker klä på sig själv men behöver viss hjälp av en vuxen.
- Behöver mycket hjälp av en vuxen för att klä på sig.
10. Kan ditt barn välja lämpliga kläder för dagen? Kan han eller hon välja vilka kläder som är lämpliga för vädret och dagens aktiviteter?
- Väljer självständigt kläder som är lämpliga för vädret och dagens aktiviteter.
- Väljer kläder men behöver hjälp av vuxen för att hitta rätt kläder.
- Väljer inte kläder självständigt.
11. Kan ditt barn använda toaletten för att båda att kissa och bajsas och det händer inte några olyckor på andra ställen?
- Använder toaletten för att både kissa och bajsas utan hjälp av vuxen och har färre än två olyckor på andra ställen per vecka.
- Använder toaletten för att både kissa och bajsas med viss hjälp av vuxen och har fler än två olyckor på andra ställen per vecka.
- Använder inte toaletten.
12. Kommer ditt barn ihåg var hans eller hennes leksaker och mest använda saker finns?
- Kommer ihåg var hans eller hennes leksaker och vanligaste vardags saker finns.
- Kan med träning komma ihåg var vissa vanliga vardagsföremål finns.
- Kommer inte ihåg var vanliga vardagsföremål finns.
13. Sover ditt barn vanligtvis hela natten?
- Sover oftast hela natten.
- Sover ibland hela natten.
- Sover sällan hela natten.

5. Anpassat beteende

Instruktioner: Läs frågorna och sätt sedan ett kryss bredvid det påstående som bäst beskriver ditt barns aktuella beteende.

1. Brukar ditt barn byta aktiviteter under dagen? Tröttnar han eller hon på en aktivitet och går vidare till en annan aktivitet med bara lite hjälp från dig?
 Brukar byta aktiviteter under dagen.
 Försöker sig då och då på nya aktiviteter under dagen.
 Föredrar att upprepa samma sak om och om igen.
2. Brukar ditt barn titta på andra människor i sin omedelbara närhet? Tittar han eller hon på andras ansikten när han eller hon pratar med dem eller blir tilltalad?
 Brukar ta ögonkontakt med andra.
 Tar då och då ögonkontakt med andra.
 Undviker aktivt ögonkontakt.
3. Reagerar ditt barn positivt på en kram från dig? Kramar han eller hon spontant andra?
 Reagerar oftast positivt på en kram från en känd vuxen.
 Reagerar då och då positivt på en kram från en känd vuxen.
 Reagerar negativt eller passivt på en kram från en känd vuxen.
4. Brukar ditt barn visa intresse för vad som händer i hans eller hennes omedelbara omgivning? Går ditt barn spontant fram till intressanta aktiviteter och försöker vara med?
 Brukar titta sig ofta omkring och är i samklang med vad som händer i hans eller hennes omedelbara omgivning.
 Visar visst intresse för vad som sker i den omedelbara omgivningen.
 Visar inget intresse för vad som sker i den omedelbara omgivningen.
5. Brukar ditt barn titta på andra barn i sin omedelbara omgivning? Närmar sig han eller hon spontant andra barn i sin egen ålder för att försöka leka med dem?
 Brukar gå fram till andra barn i sin egen ålder och försöker leka med dem.
 Letar då och då reda på andra barn i sin egen ålder för att leka med dem.
 Leker oftast ensam.
6. Brukar ditt barn delta när nya aktiviteter presenteras för honom eller henne? Söker han eller olika erfarenheter utan större tvekan eller problem?
 Tvekar inte att delta i nya aktiviteter.
 Tvekar innan han eller hon deltar i en ny aktivitet.
 Blir oftast orolig när han eller hon blir avbruten i sina egna beteenden.
7. Verkar ditt barn lära sig nya färdigheter i snabb takt? Kan du se att ditt barn brukar visa upp nya färdigheter?
 Brukar lära sig nya färdigheter.
 Lär sig då och då nya färdigheter.
 Lär sig sällan nya färdigheter och brukar hålla på med ritualbeteenden.

8. Är ditt barn fortlöpande med i vad som händer i vardagen? Verkar han eller hon vara i kontakt med verkligheten i motsats till att vara i sin egen värld för det mesta?
- Brukar vara fysiskt och mentalt med i vad som händer i den omedelbara omgivningen.
- Är då och då med i vad som händer i den omedelbara omgivningen men är ibland utom kontakt.
- Brukar ägna sig ofta åt egna aktiviteter och är inte med i vad som händer i den omedelbara omgivningen.
9. Brukar ditt barn leka med leksaker på ett fantasifullt sätt? Ger han eller hon leksakerna mänskliga drag i leken?
- Brukar leka på ett fantasifullt sätt med leksaker.
- Leker då och då med leksaker på ett fantasifullt sätt.
- Leker inte fantasilekar, verkar upptagen av delar av leksaker eller föremål.
10. Brukar ditt barn använda sunt förnuft och undvika olyckor och skador när han eller hon deltar i aktiviteter? Låter han eller hon bli att bita eller slå sig själv vid oro och frustration?
- Leker försiktigt och skadar sig sällan.
- Leker fumligt och skadar sig då och då.
- Skadar sig ofta eller slår eller biter sig själv vid frustration.
11. Står och sitter ditt barn utan att röra sig på ett udda sätt som till exempel att gunga, vifta med händerna eller ha en konstig kroppsställning?
- Står rakt och sitter stilla utan udda rörelser.
- Stånd oftast rakt och sitter stilla med har udda rörelser ibland vid trötthet.
- Gör ofta udda rörelser när han eller hon sitter eller står.
12. Uppmärksammar ditt barn dig på vad han eller hon kan?
- Visar mig alltid vad han eller hon kan.
- Visar begränsad eller bara ibland stolthet över vad han eller hon kan.
- Visar ingen stolthet över vad han eller hon kan.
13. Leker ditt barn med andra barn?
- Reagerar på och leker med ett annat barn.
- Reagerar på närvaron av ett annat barn
- Visar inget intresse vid närvaro av ett annat barn.
14. Förflyttar sig ditt barn från ett känt rum till ett annat under dagen med bara lite stöd av dig?
- Går från rum till rum utan konstant övervakning av vad han eller hon gör.
- Kan då och då gå från rum till rum och behöver konstant övervakning.
- Är omedveten om omgivningen och behöver hjälp för att gå från rum till rum för att göra olika saker.
15. Går ditt barn på trottoaren och stannar vid gathörn?
- Går på trottoaren, stannar vid gathörn och väntar på hjälp för att gå över gatan.
- Går på trottoaren men måste stoppas av dig vid varje gathörn.
- Är omedveten av vad som förväntas när han eller hon går på trottoaren.

PEP - 3

Psykoedukativ Profil – Tredje versionen

Namn Justin

Flicka Pojke

	År	Månad	Dag
Testdatum	_____	_____	_____
Födelsedatum	<u>04</u>	<u>08</u>	<u>08</u>
Ålder	_____	_____	_____

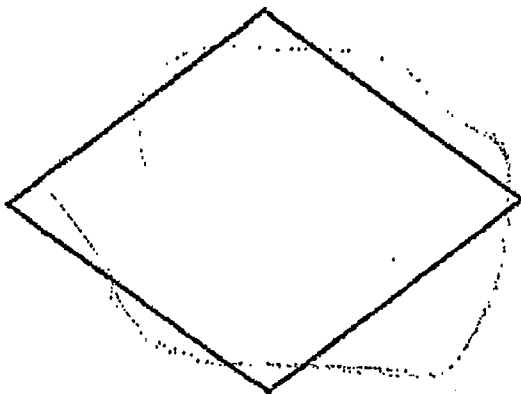
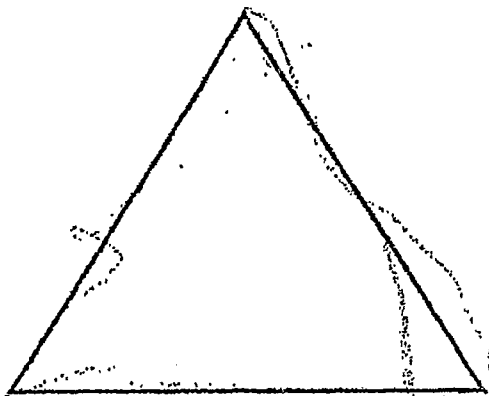
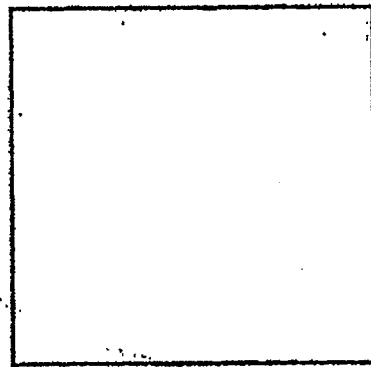
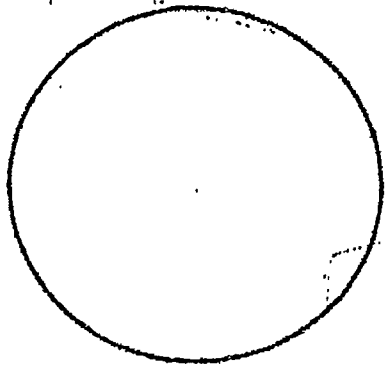
Förälders namn _____

Testledare _____

Testledares titel _____

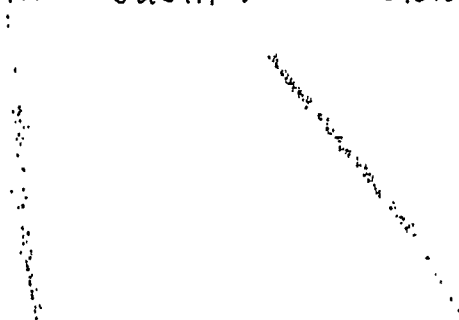
Klottra spontant

72. Följer konturen av 3 former.

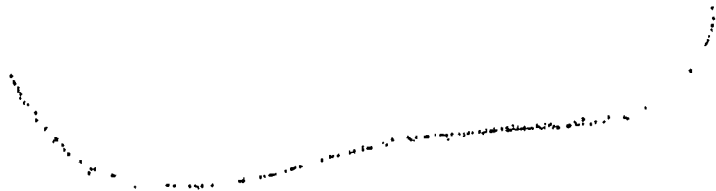
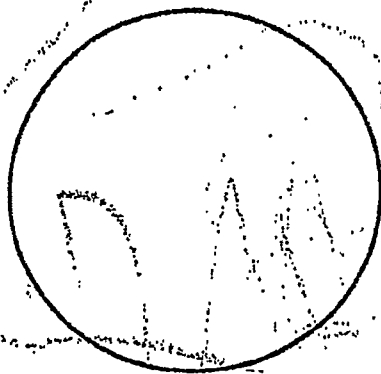

73. Kopierar vertikalt streck.

Detta har Linda gjort tillsammans
Med Justin. Hela sidan.

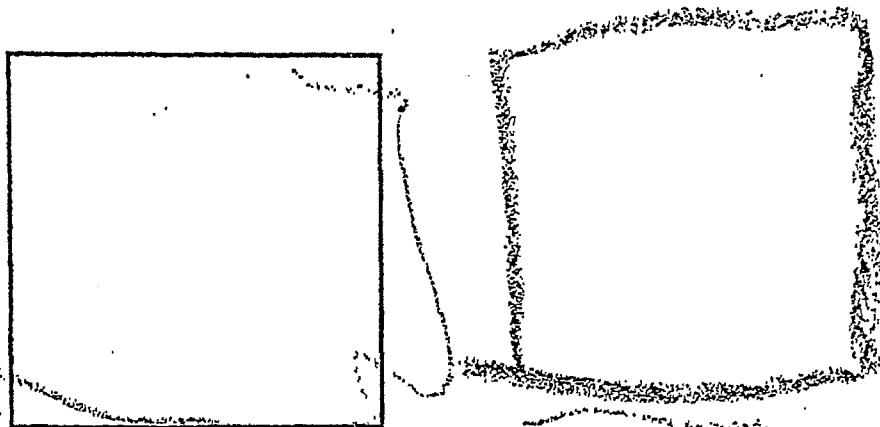

74. Kopierar cirkel.

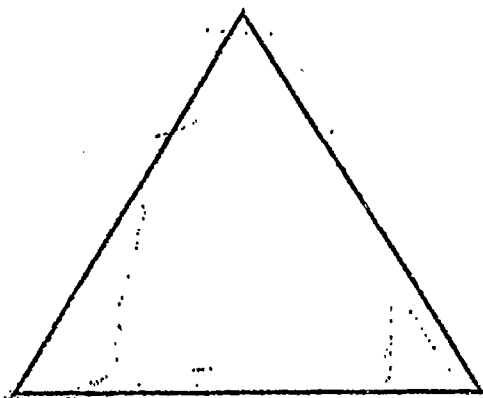

75. Kopierar kvadrat.

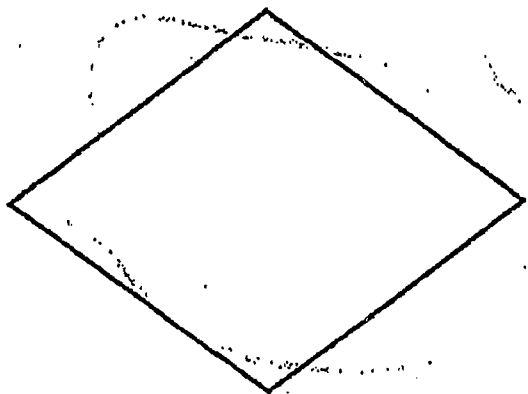
Detta har Justin och Linda gjort tillsammans.
Bedöms som .

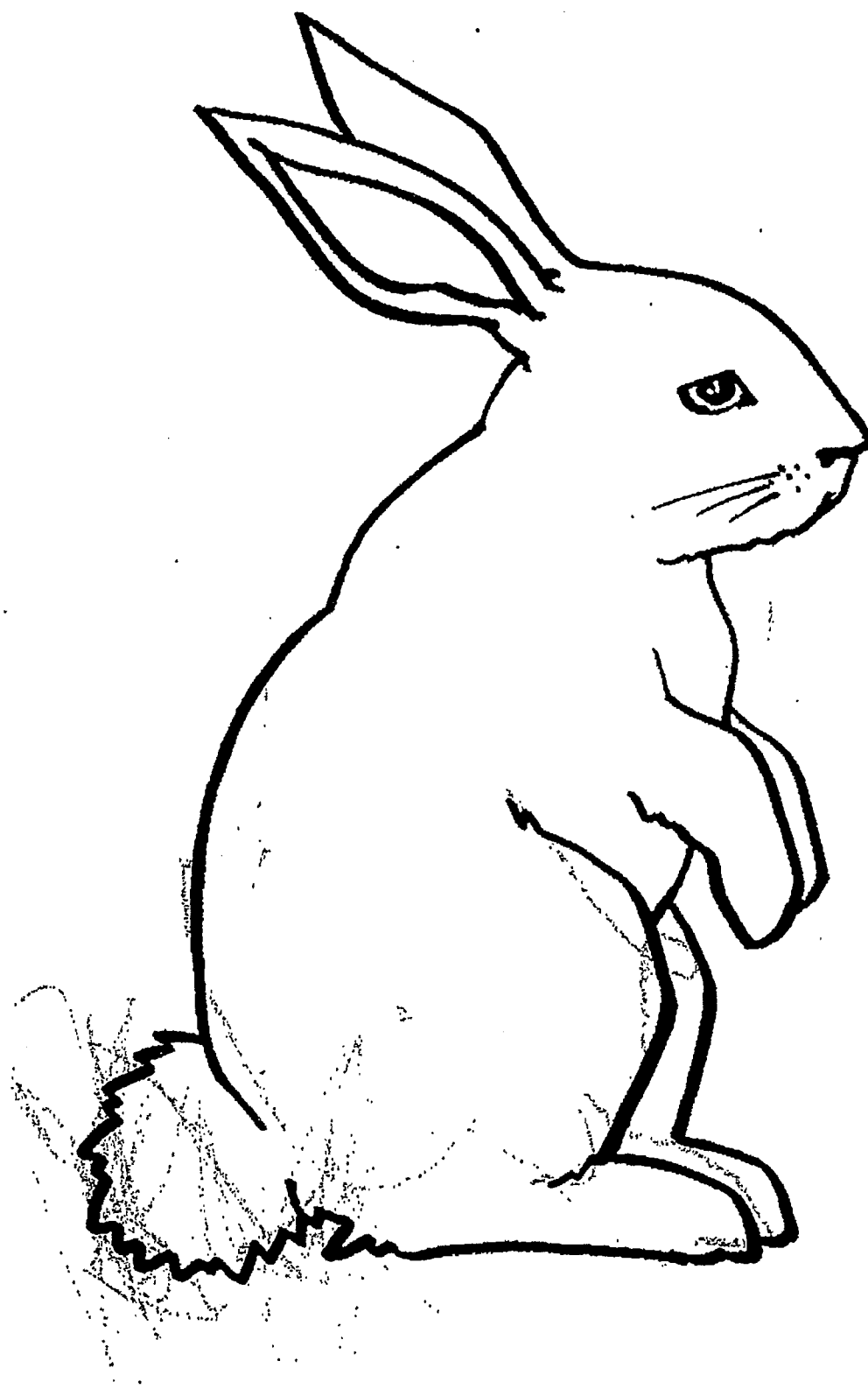
76. Kopierar triangel.

77. Kopierar romb.

78. Färglägger innanför linjer.

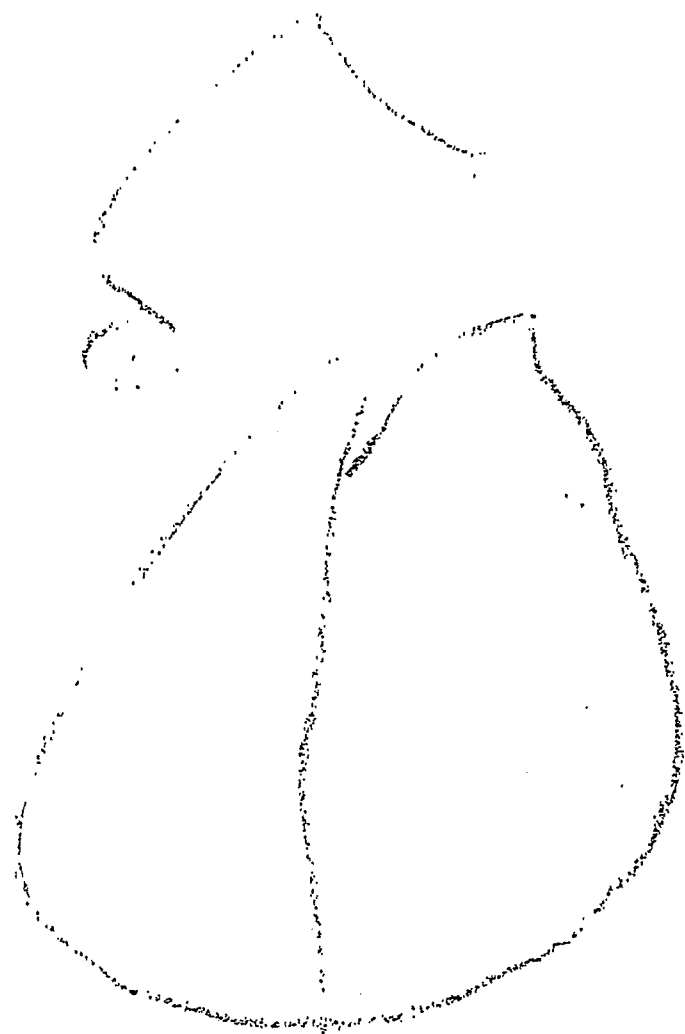
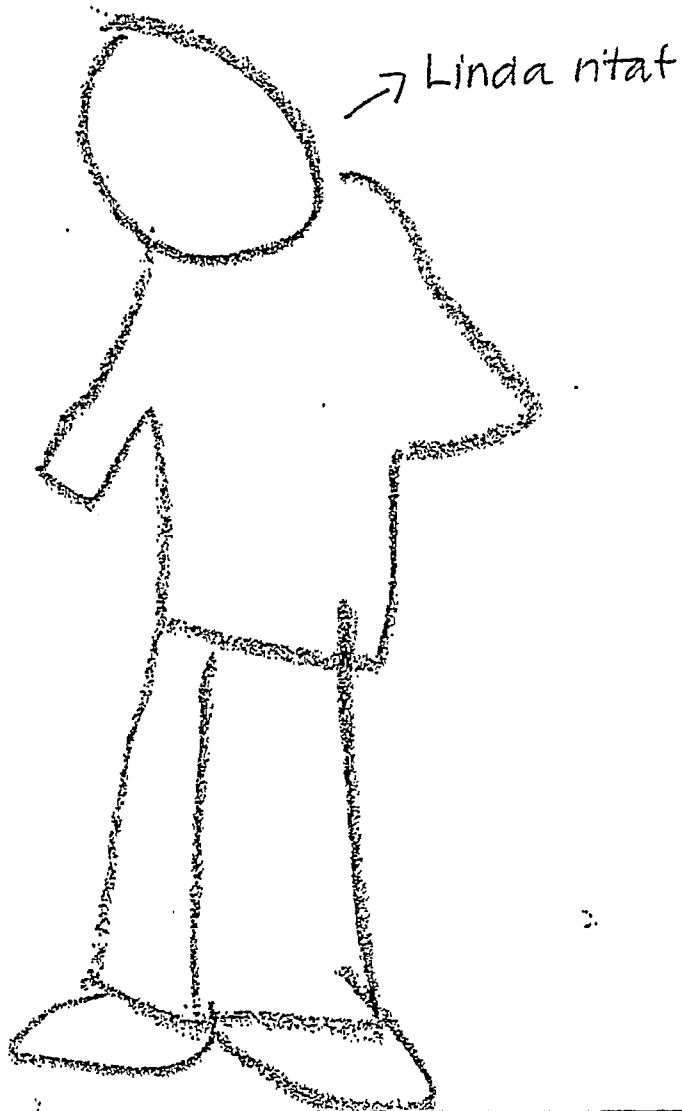
79. Kopierar 7 bokstäver rätt.

A L B Y E D G

A L B Y E D G

Detta har Linda hjälpt Justin att skriva
hand på hand.

80. Ritar en människa med huvud, kropp, armar, ben och en ansiktsdetalj.

81. Skriver sitt förnamn.

PEP-3 Bedömning Justin

Vad är PEP-3

PEP-3 (Psycho Educational Profile- Third edition) är en omarbetad version av bedömningen PEP-R. Bedömningen är utarbetad av Division TEACCH (Treatment and Education of Autism and Communication handicapped Children) och är speciellt anpassad för elever/barn med diagnos inom autismspektrumtillstånd. Nedan finns exempel på vilka sätt den är anpassad för dessa barn/elever:

- Det finns uppgifter som inte är beroende av talat språk
- Man kan och ska anpassa genomförandet till varje barn/elev.
- Man kan anpassa ordningsföljden efter varje barn/elev.
- Det finns uppgifter som är så tydliga att barnet själv vet vad han/hon ska göra.
- Det finns ingen tidsbegränsning för uppgifterna.
- Det ska finnas möjlighet för alla att lyckas, uppgifternas svårighetsgrad varierar.
- De språkliga uppgifterna presenteras skilt från övriga.

PEP-3 är utvecklad för att bedöma ett barns förmågor och färdigheter inom flera olika områden. Bedömningens utformning gör det möjligt att få en bild av barnets utvecklingsmönster och förmågor just nu. Den är utformad för att kunna ligga till grund för barnets/elevens pedagogiska planering. PEP-3 är uppdelad i två delar: en utvecklingsbedömning och en observationsdel, där man tittar på barnets beteende. Samt en rapport från vårdnadshavare som ska vävas in i resultatet. Utvecklingsbedömningen ger resultat inom två sammanvägda områden: Kommunikation och Motorik.

Inom de två områdena Kommunikation och Motorik ingår det sex delområden där barnets/elevens utvecklingsnivå bedöms:

Kommunikation:

- KVP (Kognitiv Veval/Preverbal) = Handlar om att tänka och förstå, verbalt minne, skaffa sig och använda kunskap och erfarenhet samt problemlösning.
- ES (Expressivt Språk)= Handlar om barnets/elevens förmåga att uttrycka sig genom att prata eller använda gester.
- RS (Receptivt Språk)= Mäter elevens/barnets förmåga att förstå talat språk.

Motorik:

- FM (Finmotorik)= Bedömer elevens/barnets förmåga att koordinera olika kroppsdelar. Är viktigt för barnets oberoende. Exempel på vad som bedöms är blåsa såpbubblor samt ta av pärlor från piprensare.
- GM (Grovmotorik)= Bedömer barnets förmåga att kontrollera olika delar av kroppen. Exempel på vad som bedöms är gå uppför trappa genom att växla fot samt dricka från mugg utan att spilla.
- VMI (Visuell Motorisk Imitation)= Mäter barnets förmåga att imitera visuella och motoriska uppgifter. Imitation är en viktig förmåga när det gäller språkutvecklingen.

Uppgifterna bedöms som: *Klarar (2)*, *Klarar inte (0)* samt *På Väg att klara (1)*. För att en uppgift skall bedömas som *Klarar* ska barnet göra uppgiften utan att han/hon behöver demonstration för att förstå hur den ska lösas. *På Väg att klara* innebär att barnet inte helt och hållet förstår hur uppgiften skall lösas men har viss kunskap om hur det ska gå till eller behöver demonstration av testledaren. Bedömningen visar vilka färdigheter och kunskaper barnet har, vad som är svårt och ställer för höga krav samt vad som ligger inom barnets inlärningskurva, dvs är *På Väg att klara*.

Om Justin:

Justin började på Kärnhuset på avdelning Astrakan i april 2009. Både föräldrarna kommer från Iran. För ca ett år sedan flyttade familjen från England till Sverige. Justin har autism och utvecklingsstörning. Diagnosen fick Justin när familjen bodde i England. Kärnhuset är Justins första förskola, tidigare var han hemma med sin mamma. Justin är född 2004 och är en liten nyfiken kille som under denna korta tid på Kärnhuset funnit sig väl tillrätta och utvecklats mycket. Han har lärt sig att förstå ett schema och innebörden av ett schemakort, eget arbete samt tillsammans med personal.

Varför görs bedömningen:

Det finns inte någon tidigare PEP-R eller PEP-3-bedömning på Justin. Personalen på skolan ser att det finns behov av att få reda på var Justin befinner sig i sin utveckling inom olika områden. Detta för att kunna göra en pedagogisk plan, anpassa verksamheten d.v.s. anpassning av aktiviteter och arbets- material efter Justins förmågor.

Bedömningens genomförande:

Bedömningen genomfördes på Kärnhuset där Justin går. Testledare var Linda Petersson och observatör var Sevi Karoussi och Lena Wernerheim.

Vi genomförde bedömningen i ett rum som vanligtvis används av en annan elev. I rummet fanns saker som hängde i taket och på väggarna. Innan bedömningen fick rummet anpassas med att ta bort eller sätta för saker som kunde vara störande. Vi hängde ett skynke för en gunga och tv´n som fanns i rummet samt tog bort lösa ting som stod på en bänk. Testledaren satt mitt emot Justin och materialet var organiserat i backar. Nästan hela bedömningen filmades. Följande moment kompletterades utan filmkamera: Klappa händer samt räkna högt från 1-10. Att gå i trappa gjordes två gånger. Den första gången var utomhus och filmades. Andra gången gjordes bedömningen inomhus med såpbubblor för att motivera honom att själv gå upp för trappan. Detta filmades inte. Under bedömningen använder testledaren engelska till viss del. Justin har ju tidigare bott i England och upplevelsen är att (både från föräldrar och personal) han förstår engelska bättre än svenska.

Bedömningen genomfördes under perioden 23-24 juni 2009. Vi ägnade sammanlagt 2 dagar åt bedömningen. Efter varje pass gick Justin till den personal som han vanligtvis arbetar med. Pauserna var ca 10 minuter och han kunde sitta med mellan 10 till 20 minuter under varje arbetspass. Vi hade under bedömningen möjlighet att ställa frågor till personalen och få information.

Resultat av bedömningen:

Område	Utvecklingsålder	Maxålder Pep-3
Kognitiv Verbal/Preverbal (KVP)	2 år 6 mån	6 år 9 mån
Expressivt Språk (ES)	1 år 6 mån	6 år 3 mån
Receptivt Språk (RS)	<12 mån	5 år 8 mån
Sammanvägt område: Kommunikation	1 år 9 mån	
Finmotorik (FM)	2 år 5 mån	4 år 6 mån
Grovmotorik (GM)	2 år 2 mån	3 år 2 mån
Visuell Motorisk Imitation (VMI)	2 år	3 år 5 mån
Sammanvägt område: Motorik	2 år 3 mån	
Personlig ADL (PA)	1 år 5 mån	6 år 9 mån

Kommentarer till området kommunikation:

Justins åldersnivå inom sammanvägda området kommunikation bedöms vara 1 år och 9 månader, vilket innebär att det är lägre än den biologiska åldern som är 4 år och 10 månader.

Resultaten inom de tre olika delområdena visar att Justin klarar flest antal uppgifter inom det *Kognitiva och Preverbala* området, där hans utvecklingsålder är 2 år och 6 månader. Uppgifter som bedöms inom detta område är bland annat: olika formbräden, pussel men också matcha och kategorisera.

Att Justin har en styrka inom detta område stämmer väl överrens med observationerna som görs i samband med bedömningen. Han kunde snabbt se och tänka ut hur materialet skulle användas. Justin klarade 15 st. av 34 uppgifter. Av de 34 uppgifter är det 3 uppgifter som Justin är på väg att kunna inom området: kopierar cirkel och kvadrat i arbetsbok samt sortera 12 kort efter färg eller form.

Området *Expressivt språk* innebär att till exempel kunna benämna, använda ord och meningar samt att läsa och förstå. Bedömningen visar att detta är ett område som är svårt för Justin.

Justin är mycket kommunikativ och använder sig främst av sitt kroppsspråk och gester på det han vill förmedla. Justin ber testledaren om godiset med gest under bedömningen och ger sig inte förrän han får det. Han använder oftast det engelska språket vid de enstaka tillfällena som han använder sig av det talade språket. Justin var duktig på att matcha bokstäver men hade svårt med att benämna dem eller ge dem till testledaren.

Inom detta område klarade Justin 2 av 25 uppgifter. Det finns 3 uppgifter som Justin är på väg att kunna: att benämna fem föremål, läsa siffror 1-10 samt räkna 2-7 kuber.

Att förstå språk, följa instruktioner, reagera på uppmaning och svara på frågor ingår i området *Receptivt språk*. Inom detta område uppvisar Justin stora svårigheter. Han har mycket svårt att förstå vad testledaren förväntar sig av honom/vill när verbalt språk används. Ju fler ord som används desto svårare blir det för honom. Justin klarar inga uppgifter inom detta område. Däremot är han på väg i de uppgifter som ger honom konkreta ledtrådar genom materialet och/eller genom gester.

Justin bedöms som på väg i 5 av 19 uppgifter: som att ge föremål på uppmaning, känna igen namn på vanliga föremål, följa instruktioner i två led, reagera genomgående på gester, stanna upp i en aktivitet som reaktion på nej eller stopp.

Kommentarer till området: Motorik

Den sammanlagda åldersnivån för Justin är inom detta område 2 år och 3 månader, vilket är lägre än hans biologiska ålder.

Exempel på uppgifter som bedöms inom *Finmotorik* är klippa, stapla klossar, trä kulor på snören, använda händerna i samverkan. Många av uppgifterna inom området är konkreta och meningsfulla för honom. Han använder händer i samverkan då han gör en pojke i magnetmappen och trär kulor. Justin klarade 13 av 20 uppgifter och är på väg att klara 4 st: att använda pincettgrepp, färglägga innanför linjen och klippa med sax.

Uppgifter som bedöms inom *Grovmotorik* är till exempel hoppa jämfota, sparka boll, bära och putta boll. Justin visar bland annat att han använder en eller två händer när han dricker ur en mugg och spiller inte. Justin klarade 7 av 15 uppgifter och hade 5 uppgifter på väg: gå upp för trappan växelvis, fånga, kasta, putta och sparka bollen, svänga snöre.

Visuell Motorisk Imitation handlar om att kunna imitera sådant som andra gör.

Justin klarar 1 av 10 uppgifter. Han är på väg att kunna 6 av uppgifterna inom detta område som är: att titta och vrida i kalejdoskop, imitera att slå på ringklocka, låtsas att blåsa ut ljus, sätta handdocka på handen, imitera vardagshandlingar med docka, visa hur fyra föremål används.

Kommentarer till området: Personlig ADL

Som del i rapport från vårdnadshavare finns *Personlig ADL* med som ett delområde, detta område ingår också i utvecklingsbedömningen. Utvecklingsåldern för Justin ligger inom personlig ADL på 1 år och 5 månader.

På väg-färdigheter är enligt föräldrarna att ta mat själv och/eller tugga och svälja mat. Att dricka och hålla själv i mugg, tvätta sig själv, sova hela natten. I en del av denna rapport som handlar om problemskapande beteende och anpassat beteende har personal i skolan svarat på 4 av 25 frågor, eftersom föräldrarna inte svarat.

Observation:

Testledaren gick och hämtade Justin från Astrakan. Hon hade med sig, för honom en ny schema bild som visade att han skulle arbeta tillsammans. Bilden sattes upp på hans schema i "highlight rutan". Justin visste ju inte vad bilden betydde så testledaren gick bakom honom med en hand på hans axel för att guida honom till rätt rum som befann sig på andra sidan av huset. Han var lite misstänksam till att komma in i rummet men när han såg arbetsbordet blev han genast nyfiken och intresserad av det som skulle hända. Justin lärde sig förstå innebörden av bilden så nästa gång denna bild kom upp på schemat visste han direkt vilket håll han skulle gå och gick framför testledaren utan något fysiskt stöd.

Han upplevs trygg med sitt schema och tar själv initiativ till att sätta upp bilder som han vill göra. Vid ett tillfälle under testdagarna tog han en toalett bild från schemakortsfickan och satte upp den på sitt schema. Sedan tog han bilden själv från schemat och gick till toalett dörren och satte upp den, öppnade dörren och tittade på personalen som ett tecken på "kom och hjälp mig". Vid ett annat tillfälle hittade han en bild på såpbubblor och gav den till en personal och insisterade genom sitt kroppsspråk att han ville ha såpbubblor.

Justin lär sig snabbt och har en uttalad visuell styrka.

Justin kan genom sitt kroppsspråk och gester förmedla sig vad han vill göra. Han visar personalen genom att putta dem bakifrån till det han vill ha eller så hämtar han det själv. Exempelvis kan han ta sina skor och visa att han vill ut på gården, ta i handtaget till tv rummet eller till gymnastikrummet. För att avbryta en aktivitet får han ett schemakort i handen, vilket ger honom en chans att på egen hand förstå och förbereda sig för att gå till schemat och hämta ny information.

Testledarens upplevelser var att Justin visar genom sitt ansiktsuttryck och sin kropp vad han tyckte om eller/och inte tyckte om. Han visar genom ett litet leende att situationen är positiv.

Justin delar uppmärksamhet vid flera tillfällen bland annat under sekvensen när han ska benämna siffror där han och testledaren tittar på siffran och Justin håller dennes pekfinger tittar mot ansiktet och fyller i vad siffran heter.

Under bedömningen tycktes Justin vara intresserad och förväntansfull. Han tittade ofta mot de uppgifter som fanns bredvid testledaren, det hände även att han pekade mot någon specifik sak som t e x såpbubblor.

Såpbubblor var ett starkt intresse hos honom och under första passet letade han efter dem. Justin ville inte själv blåsa utan insisterade på att testledaren skulle blåsa. Detta använde vi till att locka honom vid de tillfällen han inte kunde koncentrera sig eller tyckte att uppgifterna var tråkiga.

Det hände att han reste sig upp och gick ifrån bordet, detta hände bland annat när testledaren tog fram leran. Han var inte alls intresserad av detta och ville absolut inte ta på den. Oftast gick det bra att "få med" honom tillbaks med ett lockbete så som en liten godis bit eller ett material som var intressant ex såpbubblor eller klossar.

Han visar uppskattning för fysisk kontakt med testledaren och verkade tycka om att sitta i knäet och luta sig mot testledarens kropp. Han kunde ta tag i testledarens händer och klappa händer. Visade inget intresse för kittlings lek men däremot tyckte han vilja ha testledarens uppmärksamhet då han hoppade jämn fot, bygga med klossar, tittut leken samt då testledaren demonstrerade hur hunddocken använde vardagsföremålen ex borsta tändarna, ge något dricka. Justin var med och imiterade vardagshandlingarna med handdockan men ville göra det tillsammans med testledarens hand. Han visade med sitt kroppsspråk att han tycker om leken med hunden genom att böja fram sitt huvud mot hunden och le.

Det var dock sällan Justin som initierade till samspel och byggde vidare i dessa situationen. Positiva samspelets situationer hade som bas att testledaren fångade hans uppmärksamhet och agerade med närvaro och lockande sätt. När Justin och testledaren gjorde en lek som verkade fånga hans uppmärksamhet kunde han plötsligt gå därifrån, "leken" fick ett abrupt slut. Det var inte heller alltid som Justin "svarade" på testledarens inviter till lek och samspel.

Justin svarade eller tittade inte på testledaren när hon ropade på honom. Han använde ögonkontakt när han själv initierade något han tyckte var roligt och meningsfullt. Justins ansiktsuttryck var "riktiga" för situationen och riktades ibland mot testledaren. Att arbeta med uppgifter som för Justin upplevs som meningsfulla och begripliga är mycket positivt för honom. Han är och blir motiverad att lösa uppgiften och det, är en belöning i sig. Även om han också verkade bry sig om och tycka om när han fick beröm och uppmuntran från testledaren.

Vid turtagning med klossar behövde han uppmanas att dela materialet med testledaren och kunde vänta när testledaren med gest och ord sa till honom att göra så.

Under bedömningens gång kunde man se att han behövde hjälp av att testledaren demonstrerade vad han skulle göra då han fick verbala instruktioner. Men han kunde inte alltid se kopplingen med att göra lika då aktiviteterna inte var meningsfulla för honom, ex stå på ett ben, sparka boll, gå upp för en trappa mm. Däremot då vi lockade med såpbubblor vid det andra tillfället av uppgiften - att gå upp för trappan, blev det genast lustfullt och roligt att genomföra och ville inte gå ifrån aktiviteten.

Justin visade inte många udda beteende under bedömningen. Han tyckte om att hoppa "groddhopp" själv men också hoppa jämn fot tillsammans med en annan person. Han viftade med händerna någon gång då han både var glad och frustrerad. Dessa rörelser gjorde han oftast i samband med "gnällande"

ljud. Ljuden upplevs dock inte representera något negativt för Justin utan ljuden kommer i sammanhang när han verkar vara tillfreds. Han gör också ljud ifrån sig när han blir rastlös. Justin visade inga udda reaktioner på sinnesuttryck under bedömningen utan bara ren nyfikenhet på vad som var gömt bakom skynket eller vid bänken bakom arbetsbänken. Han verkade heller inte störas av att observatören gick ut ur rummet, öppnade och stängde dörren. Justin verkade inte störas när observatören blåste i visselpipan eller ringde med handklockan. Han tittade åt det hållet men fortsatte koncentrerat på de han gjorde.

Justin använder sig av några enstaka ord under bedömningen t e x engelska ord som han använder hemma som ex tandborste - toothbrush.

Testledaren använde sig av det engelska språket under bedömningen för att kunna få ett rättvist resultat, men det var svårt att få honom att svara om man inte hade något konkret material framför sig.

Justin visade under bedömningen att han tar snabbt in visuell information och lär sig snabbt hur och vad han ska göra. Det var också tydligt att han kom ihåg hur han hade löst uppgifter dagen innan och kunde använda sig av detta dag två. Det finns ett tillfälle när han klipper med sax och testledaren sedan lägger fram bildpämen. Justin tar då upp saxen som han lagt i en låda och börjar bläddra i pärmen och matchar saxen mot bilden på sax. Han hittar strategier för att lösa problem/uppgifter.

Ibland krävdes en demonstration på vad han skulle göra av eller med materialet efter demonstrationen utförde han det utan hjälp. Han visade också att informationen som han får tar tid att bearbeta och att "resultat" kommer efter en tid.

Justin visade stort intresse för olika geometriska former, att bläddra och titta på bilderna i bilderboken, att följa olika konturer med en penna, räkna upp siffror och följa bokstäver med penna.

När Justin hade rast var han på sin vanliga avdelning. Där varvade han uteaktivitet (han gillar att gunga) med inne aktivitet, där han tycker om att sitta vid datorn och titta i böcker.

Pedagogiska rekommendationer:

Att ha en god balans mellan vila och aktivitet är en viktig del i alla människors liv. Speciellt för ett barn som ställs för olika krav under en dag. För Justins del är det också viktigt att få utmaningar som är anpassade efter hans förmågor. Genom intressanta och positiva upplevelser kan man öka Justins självkänsla och till att bli självständig och oberoende i olika aktiviteter. Justin reagerar negativt vid verbala uppmaningar som i sin tur leder att han ställs inför höga krav.

Den fysiska miljön är också viktig. Den ska vara tydlig för att Justin snabbt ska kunna dra slutsatser av *vad* och *var* som ska hända och *vad* som

förväntas av honom. Strukturerade och tydliga aktiviteter skapar trygghet. Det är viktigt att personalen gör lika för att öka hans självständighet. När det gäller möblering behöver Justin inte sitta speciellt avskärmat. Han verkar inte ha svårt att koncentrera sig utan när uppgifterna är intressanta och meningsfulla är han mycket fokuserad på dem.

Justin har stora svårigheter med att förstå vad som sägs till honom, det verbala språket är inte något som han med lätthet förstår. Det som Justin lättast och snabbast förstår är bilder. Ett schema som består av just bilder gör att han på ett självständigt och oberoende sätt kan söka information om *vad* han ska göra och *när*.

Justin har idag ett schema med en "highlight ruta" och med en schema bild, detta för att han inte har lärt sig ännu att han ska ta bilden från "highlight rutan" och inte de andra bilderna som är under.

Rekommendationerna är att utöka antalet schemabilder som finns uppsatta till ca en halv dag. Behåll markeringen som gäller för bilden närmast i tiden och flytta de andra lite. Det är viktigt att tänka på att det inte får bli tomt eller enbart fåtal bilder kvar utan det måste hela tiden fyllas på fler så att Justin får tillgång till informationen.

Idag tar Justin med sig bilden till aktiviteten detta blir ett sätt för honom att kontrollera att han har kommit till rätt ställe, det är bra att fortsätta med det eftersom det skapar en egen kontroll och trygghet för honom.

Vid eget arbete sitter Justin vid en bänk med en hylla till vänster och en slutlåda till höger. Detta är en konkret arbetsordning. Detta är något som fungerar bra, Justin förstår och kan på ett oberoende sätt dra slutsatsen om *hur mycket ska jag göra?, vad ska jag göra?, vad händer när jag är färdig? och eventuellt i vilken ordning?*

Det som är viktigt att tänka på är att placera hans schemakort så att han kan det själv och på så sätt ta sig vidare till sitt schema och hämta ny information.

Eftersom Justin är en kille som är duktig på att matcha olika bilder, färg och form så kan man tänka på att vidareutveckla hans arbetsordning/aktivitetsplanering till att han matchar olika bilder. Om det inte spelar någon roll i vilken ordning han gör uppgifterna kan det vara bra att tänka på att markera detta genom att t.ex. ha en rund bricka (eller någon annan form t e x tåg om han tycker om det eller annan figur) där bilderna som ska matchas sitter. Detta kan då hjälpa honom att förstå att när matchningsbilderna sitter på en "rund" "bakgrund" spelar det inte någon roll i vilken ordning jag gör dem. Men när informationen sitter uppifrån och ner (schemat och arbetsordningar/aktivitetsplaneringar i andra situationer t e x kök, på och av klädning) är det viktigt att jag följer dem i den ordning de sitter.

Idag sitter han ner och arbetar om ett tag kan man placera hyllan en bit från honom så att han får gå upp och hämta sina uppgifter. Detta kan vara ett sätt att hålla aktivitetsnivån uppe.

Som svar på frågan *hur* uppgifter ska lösas behöver Justin få tillgång till instruktioner som han kan förstå (som en bruksanvisning). Det blir tydligt under bedömningen att konkreta material som är tydliga, där han kan se lösningen snabbt som t e x pussel, matchnings övningar är något som han vilar i och som utmanar honom. Att arbeta med olika typer av förlagor t e x lego eller trä pärlor är ett första steg att jobba med instruktioner. Vidare är det bra att lära honom vikten av att lösa uppgifter efter mallar t e x ritade eller fotograferade. Detta blir en hjälp i att tänka ut hur ska jag stapla klossarna, hur ska jag bygga legomodellen o s v.

Det är också enklare för Justin om materialet/uppgifterna som Justin ska jobba med redan är organiserade, det sitter fast och Justin behöver inte lägga energi på att organisera det utan kan fokusera på att "lösa" dem.

Det är viktigt att man definierar för sig själv vad syftet är med en uppgift och aktivitet. Som lärandestrategi bör man ta hänsyn till att Justin har mycket svårt att förstå verbala instruktioner. Gester är inte något som han heller förstår med lätthet. Under bedömningen blir det tydligt att han går iväg när han inte förstår. Att prata med honom för att förklara eller/och lära honom något är att ställa för höga krav på honom. Justin har som beskrivits innan en styrka i att förstå det han ser detta är något som man kan utnyttja i lärande situationer.

Att demonstrera hur man ska lösa en uppgift kan vara en bra strategi: Titta på mig!, Gör som jag. Detta blir tydligt under bedömningen när testledaren med en gest visar att hon vill ha en pusselbit, Justin verkar inte försåt. Men när testledaren demonstrerar genom att lägga ner en pusselbit i en påse gör han lika med de andra.

Genom att vara steget före och genom fysiskt stöd (hand på hand) "lära" honom "rätt" sätt att lösa uppgifter på är också det en mycket bra och enkel strategi. Viktigt att backa stödet efterhand.

När man ska använda fysisktstöd eller demonstration som lärande strategi är det alltid lättast och tydligast om man sitter bredvid eller står bakom personen. Att sitta mitt emot är bra och mer logiskt om man ska fokusera på samspel och kommunikationsövningar.

Som en del av bedömningen ska testledaren säga nej och sluta när Justin gör något olämpligt. När testledaren gör det visar Justin ingen reaktion alls utan fortsätter bra. Detta visar att använde sig av de orden är ingen bra strategi för att få Justin att sluta. En bra strategi är att avleda och påvisa vad som ska göras istället. Då hjälper man Justin att skapa "inrebilder" av vad som förväntas. Det enklaste sättet att påvisa vad som ska göras för Justin är att alltid bära med sig schema bilder. Om något skulle hända kan man då snabbt ta upp en blid och visa vad som förväntas, på ett sätt som han förstår.

Schemabilderna har varit en stor hjälp för Justin till att kommunicera med sin omgivning, då han själv har letat upp bilder för att berätta vad han vill göra. Ett kommunikationshjälpmedel som bygger på bilder bör utformas till

honom. Titta på vad han tycker om att göra t e x läsa böcker och pussla. Hitta många olika aktiviteter och börja genom att alltid låta honom få det som han förmedlar att han vill ha. Ta med kommunikationshjälpmedlet i många olika situationer så att Justin lär sig förstå att generalisera och påverka i flera olika sammanhang. Använd hans kommunikationshjälpmedel för att demonstrera och göra hjälpmedlet intressant.

Se till att använda kommunikationshjälpmedlet i situationer och aktiviteter. Låt Justin begära pusselbitar för att pussla. Använd det för att begära pennor i olika färger när han ska rita, spela spel och så vidare.

Det är viktigt att tänka på att man inte "släpper" användandet när Justin väl ha lärt sig utan ser till att använda det på ett lockande och "levande sätt.

På sikt är det bra att introducera bilder som är symboler för; jag vill inte. Eller/och en bild som innebär" jag vill något annat" än det som finns.

Även om vi rekommenderar att man arbetar med att införa ett nytt sätt för Justin att kommunicera på (bilder) är det viktigt att man svara på all kommunikation som Justin gör. Tar han tag i handen och leder så svara på det. Säger han ett ord eller läte så svara på det. Att ha ett multimodalt kommunikationssätt (kommunicerar på många olika sätt) leder till att personen inte blir så begränsad och har fler uttrycks "vägar" och är positivt.

Som hjälpmedel för att se sammanhang i dåtid bör man använda en dagbok med foto i. Personalen tar foto under dagen och klistrar in i en bok. Tottar i boken tillsammans med Justin och hjälps åt att "sätta ord" på vad som händer. Man kan försöka låta Justin fylla i; Idag har vi..." Annars berätta och titta i den. Boken skickas sedan hem så att föräldrarna kan ta del av hans dag. Detta kan sedan eventuellt utvecklas till att han kan värdera med en glad gubbe (klistra märke) det som han tyckte var roligast.

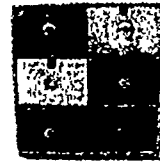
Lek är barns naturliga sätt att lära, leken är ett redskap att gå vidare i sin sociala, emotionella samt intellektuella och motoriska utveckling. Barn med autism har inte samma förutsättningar och möjligheter att lära sig genom lek som andra barn. De kanske inte leker lika spontant och varierat som andra barn utan har sitt eget sätt att roa sig och hantera föremål.

Under bedömningen visade Justin att han tycker det är roligt med samspelekar. Detta kan utvecklas genom att man på förskolan arbetar med att utveckla lek och samspel

Exempel på detta kan vara att lära sig vad man gör/hur man hanterar olika leksaker såsom:

- Docklek: mata, kamma, bädda osv.
- Hästar: galoppera, hoppa osv.
- Turtagning kan läras in genom enkla spel, där det är tydligare att förstå att man turas om än i rollek. Ex att turas om att lägga klossar i en låda, dvs. skjuta en låda emellan. Att göra lika: Duplo klossar + skiva, turas om att sätta klossar på skivan. Det viktiga är att turtagningen blir tydlig och anpassas till att göra det lättare för Justin att förstå när det är hans tur.

- Samspelsövningar så som: att leka med små leksaker som man skruvar upp, som bygger på delad uppmärksamhet och enkel orsak verkan är bra. Där Justin uppmuntras till att påvisa att han vill igen och behöver den vuxens hjälp för att skruva upp. Exempel på orsak och verkan: att med färgkort välja en färg låda från "övertäcknings lådan". Justin ska ge ett kort till en vuxen och den vuxne säger färgen han vill ha. I färglådorna ska det ligga olika sinnes upplevelser så som: något att lukta, äta, känna, titta och lyssna, leka mm. Eller andra effekter såsom såpbubblor och tomtebluss.
- Flexiboardet: att klicka sig till olika korta filmer som han är intresserad av.

När man jobbar med samspel är det viktigt att man som vuxen gör situationen lust- och glädjefull så att Justin lockas att vara med men även att man gör sig själv till intressant och lockande. Genom att använda sig själv och skapa en förväntan kan man locka honom till samspel.

Att jobba med parallelllek är ett sätt att arbeta med att utveckla leken.

Där har Justin och en vuxen varsin uppsättning av samma lekmaterial (leklådor). Den vuxna påbörjar leken med sina saker och ser om Justin hakar på och leker med sina saker. Detta kan sedan utvecklas till att de delar material och använder olika typer av material. Det är bra om det finns en variation av saker t ex klossar, Lego eller utklädningskläder. Målet kan senare vara att byta ut den vuxne till ett annat barn.

Det man också bör träna på är Justins grovmotorik. Exempel på övningar är att gå upp för trappan och exempelvis blåsa bubblor, hjälpa honom att klättra och göra hinderbanor, räkna 123 och springa m fl. Bygg upp en förväntan.

Testledaren och observatörer upplevde det som att bedömnings situationen var positiv och att Justin tyckte om utmaningen med uppgifterna. Justin bör ha många olika varianter på matchnings uppgifter såsom lika på lika, fär och form. Bokstäver, ordbilder och siffror kan också matchas och sorteras. Börja så smått med olika enkla antals uppgifter. Olika typer av kategoriseringsuppgifter som bygger på ovan nämnda

Det finns gott om bra pedagogiska "förskole" läroböcker/pysseböcker som Justin skulle kunna använda. Att följa linje på bokstäver och siffror, dra streck mellan olika saker som hör ihop. Han har ett intresse för att använda papper och penna vilket man bör utnyttja.

Klippa med sax är också något som Justin visade intresse för.

Eftersom det finns ett starkt intresse hos Justin av att använda datorn är det bra att utnyttja detta. Övningar som han gör vid bordet kan föras över (liknande) till datorn så att man bygger in ett tydligt och nytt sammanhang

som är positivt och lockande. Rekommendationerna är att PEP-3 bedömningen lämnas över till IT pedagog som gör upp förslag för Justins dator användande.

För att kunna vila bör det finnas utrymme till att vara för sig själv ex lilla huset eller i något sinnesrum med en personal. Idag "vilar" Justin i att titta i böcker, det är en bra strategi för att samla ny energi och kraft.

När det gäller Justins personliga ADL visar föräldrarapporten att det finns flera på väg färdigheter. Detta är något som det är bra att Justin får jobba med i förskolan. Under bedömningen såg vi att Justin hade svårt med att ta på sig skorna själv, detta är något man bör träna på så han blir mer självständig. När det gäller toalett besök är det viktigt att tänka på att han blir delaktig att ta av och på sig blöjan och att inte den vuxne gör allt. Här kan man lära in en rutin som alltid ser likadan ut så att Justin vet vad han ska göra när han går på toaletten. När det gäller att kunna ta mat själv och hålla upp dricka kan man med hjälp av mat PECS erbjuda honom att lägga upp maten själv på sin tallrik samt hålla med hjälp den dricka han väljer. Att blanda juice (han drack det under bedömningen) kan vara en bra vardagsfärdighet för honom.

Kärnhuset är en verksamhet som har kunskapen om funktionsnedsättningen autism, vilket är bra. På avdelningen har personalen ett bra förhållningssätt och använder redan hjälpmedel, de har kunskap och förståelse för Justins behov.

Justin är en nyfiken och glad kille som verkar trivas på förskolan. De pedagogiska rekommendationerna kommer att hjälpa till med utvecklingen kring Justin till ett mer självständig och lärorik tillvaro.

Viktigt att tänka på är att det kan vara svårt för Justin att generalisera och omsätta sina kunskaper mellan hem och skola. Det han gör hemma kanske han inte kan utföra i skolan och tvärtom.

Testledare:

Observatörer:

Linda Petersson
Pedagogisk ledare

Sevi Karoussi
Leg.arbetsterapeut

Lena Wernerheim
Pedagogisk ledare